

**Česká školní inspekce
Karlovarský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIK-205/12-K

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Mateřská škola Nejdek, Závodu míru, příspěvková organizace
Sídlo:	Závodu míru 1247, 362 21 Nejdek
IČ:	73 728 977
Identifikátor:	665 101 724
Právní forma:	Příspěvková organizace
Zastoupená:	Lenkou Falatkovou, pověřenou řízením mateřské školy
Zřizovatel:	Město Nejdek, nám. Karla IV. 239, 362 21 Nejdek
Místo inspekční činnosti:	Mateřská škola Nejdek, Závodu míru
Termín inspekční činnosti:	4. a 5. dubna 2012

Předmět inspekční činnosti

1. Hodnocení souladu školního vzdělávacího programu mateřské školy s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání a jeho naplnění podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, se zaměřením na naplňování vybraných ustanovení školského zákona:
 - školní vzdělávací program podle ustanovení § 5 odst. 1 a 3;
 - efektivní organizace vzdělávání podle školního vzdělávacího programu (§ 7 odst. 2 a § 34);
2. Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání v mateřské škole podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, zaměřené na naplňování vybraných ustanovení školského zákona:

- rovný přístup ke vzdělávání (§ 2 odst. 1 písm. a) a b) – zásady a cíle vzdělávání;
- podpora rozvoje osobnosti dětí, podpora rozvoje funkčních gramotností dětí (§ 2 odst. 1 písm. b), e), f) a g);
- výsledky vzdělávání dětí a jejich hodnocení na úrovni školy (§ 2 odst. 1 písm. g);
- řízení školy – údaje ze školní matriky a dokumentace školy (§ 28 odst. 5), ředitel školy (§ 164);
- personální podmínky vzdělávání (zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů);
- bezpečnost a ochrana zdraví dětí (§ 29 odst. 1 a 2) v návaznosti na materiální a finanční předpoklady podle ustanovení § 160 a 163.

Aktuální stav školy

Právnícká osoba (MŠ) vykonává v souladu se zápisem v rejstříku škol a školských zařízení činnost mateřské školy a školní jídelny.

Od 1. dubna 2008 byl na žádost ředitelky a zřizovatele navýšen nejvyšší povolený počet dětí zapsaný v rejstříku škol ze 78 na 84. Ředitelka tak reagovala na vzrůstající zájem rodičů o umístění dětí. Přesto nemohly být všechny žádosti o přijetí k předškolnímu vzdělávání kladně vyřízeny: pro školní rok 2011/2012 nebyly přijaty čtyři děti, což je 10,8 % z celkového počtu přihlášených. K datu inspekce bylo v trojtřídní MŠ zapsáno celkem 81 dětí většinou ve věku od tří do šesti let. Kapacita byla využita na 96 %. Maximální počty dětí přijímaných do jednotlivých tříd jsou stanoveny s ohledem na výjimku, kterou povolil zřizovatel. Ve dvou třídách je zapsáno po 28 dětech; ve třídě, ve které pracuje ředitelka, je z důvodu jejího sníženého úvazku přímé práce s dětmi a nemožnosti souběžného působení učitelky zapsáno pouze 25 dětí. Většina dětí je místních, přibližně 12 jich dojíždí z okolních obcí, kde není mateřská škola (Nové Hamry, Smolné Pece, Vysoké Pece). Děti jsou do tříd rozděleny převážně podle věku, třídy mají motivační názvy Berušky (3 – 4 roky), Sluníčka (4 – 5 let), Pastelky (5 – 6 let). Do dalších tříd přecházejí společně s dětmi také učitelky. K ukončování docházky v průběhu školního roku dochází zřídka, v březnu 2012 z MŠ odešlo jedno dítě z rodinných důvodů (stěhování), na jeho místo ke dni inspekce zatím nenastoupil jiný zájemce.

Inspekce se zaměřila na hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání za období posledních tří let. Aktuálně je v MŠ 21 dětí v posledním ročníku (26 % z celkového počtu), z toho pouze jedno má odloženou povinnou školní docházku (OŠD) z důvodu školní nezralosti. Počet dětí s OŠD je ve srovnání s celostátním i krajským průměrem nízký. Za sledované období MŠ nevykazovala děti se speciálními vzdělávacími potřebami ani děti mimořádně nadané.

MŠ je otevřena od 6:30 hod. do 16:00 hod. Stravování dětí a zaměstnanců zajišťuje školní jídelna v budově MŠ.

Vzdělávání probíhá podle školního vzdělávacího programu (ŠVP) s motivačním názvem „Ve školce i za vrátky s přírodou a zvířátky“. ŠVP je platný od 1. září 2010 s výhledem na tři školní roky. Pro veřejnost je k dispozici v ředitelně a v šatnách u jednotlivých tříd. Od roku 2001 se MŠ profiluje zaměřením na ekologickou výchovu a výchovu ke zdravému životnímu stylu.

Ředitelka je dočasně nepřítomná z důvodu zákonné překážky v práci. Od června 2010 ji zastupuje učitelka, kterou řízením MŠ pověřil zřizovatel. Provoz v současné době

zabezpečuje celkem 12 zaměstnanců: šest pedagogických a šest provozních (někteří na zkrácený úvazek). Pět učitelek včetně učitelky pověřené řízením MŠ má odbornou kvalifikaci, jedna učitelka se čtyřletou praxí v MŠ podmínky odborné kvalifikace stanovené právním předpisem nesplňuje. Je přijata po dobu nepřítomnosti ředitelky. Podíl učitelek, které mají odbornou kvalifikaci, se tak ve sledovaném období snížil ze 100 % na 83%. MŠ poskytuje prostor pro zajištění služeb logopedky, která do MŠ dojíždí.

MŠ hospodaří s finančními prostředky přidělenými ze státního rozpočtu a rozpočtu zřizovatele. Zkvalitňování materiálních podmínek probíhá průběžně podle finančních možností. Sortiment hraček, učebních a tělovýchovných pomůcek je pořizován s cílem zlepšovat předpoklady pro realizaci ŠVP. Sponzorskými věcnými dary přispívají také rodiče dětí a místní podniky. Příjmem MŠ jsou rovněž platby rodičů. Měsíční úplata za předškolní vzdělávání je stanovena na 420,- Kč, za poslední tři sledované roky se neměnila.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání probíhá v souladu s právními předpisy. MŠ naplňuje zásadu rovného přístupu ke vzdělávání. Při přijímání jsou děti upřednostňovány podle věku s ohledem na další kritéria, nejčastěji zaměstnanost rodičů. Informace o vzdělávací nabídce jsou dostupné veřejnosti v MŠ a částečně na webových stránkách www.mszavodumiru.estranky.cz. MŠ se také zapojuje do kulturního a společenského dění ve městě (např. vystoupení dětí k různým příležitostem, výstavy výtvarných prací a výrobků).

MŠ podporuje rozvoj osobnosti dětí, i když vzdělávací obsah ŠVP není zatím zpracován na požadované úrovni. Třídní vzdělávací programy proto na něj zcela nenavazují. Pozitivním zjištěním je, že se zaměření ŠVP na ekologickou výchovu a výchovu ke zdravému životnímu stylu promítá do materiálního zázemí a také do většiny činností. Esteticky upravené prostředí s volně přístupnými hračkami a různými pomůckami je základem motivačních aktivit. Také z hlediska bezpečnosti odpovídají prostory MŠ požadavkům právních předpisů.

Hospitace proběhly ve všech třídách. Formy a metody práce zpravidla odpovídaly současným trendům v předškolním vzdělávání. Chybějící kvalifikace jedné z učitelek neměla negativní vliv na kvalitu průběhu vzdělání. Učitelky často zařazovaly metody praktických činností, vytvářely rovněž vhodné podmínky pro skupinovou a samostatnou práci dětí. Nejmladší děti měly v souladu s jejich věkovými zvláštnostmi dostatek času pro spontánní pohybové aktivity, manipulaci s předměty a činnosti zaměřené na smyslové vnímání. Starší děti již prokazovaly schopnost cíleně si vybírat hračky a pomůcky, spolupracovat a hru dále rozvíjet. Dobře se orientovaly v prostředí MŠ, zvládaly pohybové dovednosti, jemnou i hrubou motoriku. Využívaly širokou nabídku dětských knih a encyklopedií, většina z nich rozlišuje některá písmena a umí se podepsat. Učily se pečovat o životní prostředí, třídit odpad, často využívaly ekoateliér, který je zaměřený na výtvarné zpracování různých materiálů. Při řízených činnostech zaměřených na matematickou gramotnost projevíly velmi dobrou prostorovou orientaci, chápaly základní číselné a matematické pojmy, uměly řešit jednoduché problémy a rády plnily zadané úkoly. Pouze ojediněle převažoval při řízených činnostech monolog učitelky, který byl náročný na pozornost dětí a měl za následek jejich snížený zájem. Dílčí rizika v organizaci činností se projevila při stolování zejména ve třídách starších dětí. Využití „hospodářů“ sice motivovalo dvě vybrané děti k pomoci druhým, u ostatních ale omezovalo touhu po samostatnosti, rozvoj zručnosti a delšími prostopji narušovalo plynulost činností.

Učitelky sledují pokroky dětí např. v oblasti vývoje řeči, dovedností souvisejících s rozvojem předmatematické a předčtenářské gramotnosti. Evidují je formou záznamů o pozorování. Některé formy hodnocení ve třídě nejstarších dětí (přidělování zlatých a černých pastelek) byly v rozporu se zásadami stanovenými v ŠVP, neposilovaly sebedůvěru dětí. Učitelka pověřená řízením MŠ přijala v průběhu inspekce opatření a tento způsob hodnocení zrušila.

Otázky školní zralosti řeší MŠ v těsné součinnosti s rodiči, v případě potřeby jim doporučuje návštěvu školského poradenského zařízení. Ze záznamů o pozorování dětí vyplývá, že MŠ eviduje stále více dětí s problémy v oblasti řečového projevu a vyjadřovacích schopností. V rámci zajišťování poradenských služeb proto nabídla své prostory logopedce, která do MŠ pravidelně dojíždí a rodičům poskytuje svoje služby za úplatu. Pro rozvoj předčtenářských dovedností MŠ využívá programy nabízené městskou knihovnou. Často zařazované vycházky do města a blízkého okolí přispívají zejména k vytváření vztahu k místu, kde děti žijí.

MŠ na požadované úrovni zajišťuje bezpečné prostředí pro vzdělávání. Zejména pak při vyhodnocování rizik možného ohrožení života a zdraví a při kontrolách podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví spolupracuje s odborně způsobilou osobou. Různými formami podporuje výchovu ke zdraví, např. pitným režimem, pohybovými aktivitami včetně často zařazovaných vycházek a pobytů na školní zahradě a lekcemi plavání pro nejstarší děti. Učitelka pověřená řízením MŠ diskutuje s vedoucí školní jídelny skladbu jídelníčku. Poučování o možnostech úrazů a rizicích je prováděno formou hry a způsobem přiměřeným chápání dětí. Podle záznamů vedených v knize úrazů dětí je míra úrazovosti v porovnání s celostátním indexem nízká, jedná se nejvíce o drobná poranění (boule, modřiny, povrchové šrámy). Kniha úrazů obsahuje náležitosti požadované k evidenci školního úrazu dle vyhlášky č. 64/2005 Sb., o evidenci úrazů dětí, žáků a studentů.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Učitelka pověřená řízením MŠ rozhoduje ve všech záležitostech týkajících se poskytování vzdělávání a školských služeb v souladu s právními předpisy. Reagovala také na externí zpětnou vazbu, kterou jí z hodnocení souladu ŠVP s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (RVP PV) poskytla v prosinci 2010 Česká školní inspekce (ČŠI). Nedostatky zjištěné ČŠI v charakteristice školy, ve zpracování podmínek vzdělávání a evaluačního systému MŠ odstranila. Obsah vzdělávání je již zpracován formou integrovaných bloků (ucelených částí), které ale většinou neobsahují okruhy činností. V kapitole vzdělávací obsah není ŠVP nadále v souladu s RVP PV. Praktickou využitelnost dokumentu snižují také některé teoretické informace metodické povahy, které nezohledňují konkrétní podmínky MŠ. Tento nedostatek lze odstranit ve stanovené lhůtě.

Nedílnou součástí ŠVP je aktivní podpora spolupráce s rodiči. Rodiče využívají poradenské služby související zejména s připraveností dětí ke školní docházce. Mají možnost seznámit se s budoucí učitelkou ZŠ v rámci akce Pasování na školáky, která probíhá také za účasti představitelů města. Se školním prostředím se děti z MŠ seznamují formou návštěvy v 1. ročníku ZŠ. Tradicí se již staly různé zaměřené výtvarné soutěže, které MŠ pro rodiče a děti organizuje.

Spolupráce se zřizovatelem je orientována především na řádné zajištění chodu MŠ. Ze strany veřejnosti jsou vítány kulturní programy dětí prezentované k různým příležitostem. Dlouhodobě je rozvíjena spolupráce s městskou knihovnou, místními organizacemi a některými podnikateli.

Mateřské škole se daří vytvářet širokou nabídku činností, které podporují rozvoj klíčových kompetencí dětí, i když z analýzy pedagogické dokumentace (zápisy z jednání pedagogické rady, zpráva o vlastním hodnocení MŠ za školní rok 2009/2010) vyplývá, že systém vlastního hodnocení je zatím spíše na nízké úrovni, neposkytuje zpětnou vazbu o jednotlivých oblastech chodu MŠ. Další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) je směřováno na rozvoj profesních dovedností a znalostí v souladu s novými trendy. Výrazněji vyšší účast na vzdělávacích akcích byla podle předložených osvědčení zaznamenána v letech 2008 a 2009. Učitelka pověřená řízením MŠ má přehled o kvalitě práce zaměstnanců, poskytuje jim metodickou podporu. Způsob přiznávání nenárokových složek platu má motivační charakter.

Ředitelka vydala školní řád, který je platný od 1. ledna 2008, aktualizovaný byl k 1. září 2011. Obsahuje náležitosti podle § 30 odst. 1 školského zákona. Některá jeho ustanovení však neodpovídají školní praxi, případně jsou obtížně vymahatelná, protože nemají oporu v právním předpisu (např. „... po vyléčení ... onemocnění přijímáme dítě s potvrzením od lékaře ...; zamlčování zdravotního stavu dítěte bude považováno za narušování řádu školy; ... učitelky nesou odpovědnost ... za vhodné oblečení dětí ...; ředitelka může ukončit docházku do MŠ, jestliže dítě nezvládne adaptační program ...“). Zatímco v ŠVP, v části Organizace chodu MŠ, je deklarováno rozdělení dětí do tříd podle věku, ve školním řádu, v kapitole II. Přijímací řízení, je stanoveno, že „... při umístění dětí do tříd je brán v úvahu zájem rodičů ...“. Sjednotit informace poskytované zákonným zástupcům ve školním řádu a v ŠVP a odstranit nedostatky ve školním řádu lze ve stanovené lhůtě.

MŠ hospodaří s finančními prostředky, které získává z několika zdrojů. Jedná se zejména o finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu, které jsou použity k úhradě přímých výdajů na vzdělávání (osobní náklady, učební pomůcky, hračky, DVPP). Dalším zdrojem financování jsou dotace z rozpočtu zřizovatele, které jsou primárně určeny k úhradě výdajů souvisejících s provozem a údržbou. Mimo stanovenou dotaci zřizovatel hradí ze svého rozpočtu mimořádné výdaje, jako jsou např. škodní události týkající se vybavení MŠ a propagační materiály. Dalším finančním zdrojem jsou zisky z provozování hlavní činnosti, tj. úplata za vzdělávání v MŠ a stravování dětí a zaměstnanců. MŠ využívá rovněž sponzorské finanční i materiální příspěvky. Z finančních darů hradí náklady spojené s kurzem plavání, nákup vybavení tříd; z materiálních příspěvků (např. darované použité monitory) MŠ vybavuje kanceláře zaměstnanců.

V letech 2009 a 2011 byl rozpočet MŠ posílen o účelově určené dotace ze státního rozpočtu, které byly přiděleny v rámci rozvojových programů vyhlašovaných MŠMT a které umožnily zvýšit platovou úroveň pracovníků školy.

Závěry

1. Činnost MŠ je v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení. Na základě žádosti ředitelky a zřizovatele byla navýšena kapacita MŠ, přesto nemohli být přijati k předškolnímu vzdělávání všichni zájemci.
2. MŠ naplňuje cíle školského zákona. Odstranila některé nedostatky ve zpracování ŠVP, dílčí riziko přetrvává ve zpracování vzdělávacího obsahu, metod a forem vzdělávání. ŠVP není v souladu s RVP PV. Školní řád je sice zpracován podle právního předpisu, některá ustanovení však neodpovídají skutečnosti a konkrétní praxi.
3. Průběh a výsledky vzdělávání jsou na požadované úrovni, i když systém vlastního hodnocení není zatím dopracovaný a zcela funkční. Vzdělávací nabídka, zvolené

metody a formy práce přispívají k vytváření základů klíčových kompetencí. MŠ na požadované úrovni podporuje rozvoj čtenářské, matematické, přírodovědné a sociální gramotnosti dětí.

4. Rizika v personální oblasti, plynoucí z chybějící odborné kvalifikace jedné z učitelek, jsou snižována metodickou pomocí poskytovanou ze strany učitelek, vedení MŠ a účastí v systému DVPP. Odměňování zaměstnanců má motivační charakter. Finanční prostředky ze státního rozpočtu i z rozpočtu zřizovatele zabezpečují běžný provoz, umožňují také rozvoj MŠ související s realizací vzdělávacích záměrů stanovených v ŠVP. Obnova vnitřního vybavení a pomůcek probíhá průběžně. K financování svých činností MŠ využívá kromě finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu a z rozpočtu zřizovatele také tržby z vlastní činnosti.

Česká školní inspekce v souladu s ustanovením § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 30 dnů požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků uvedených v kapitole Závěry v bodu 2. Oznámení zašlete na adresu: Česká školní inspekce, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.k@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

1. Zřizovací listina vydaná městem Nejdek dne 6. 10. 2009 s účinností od 1. 11. 2009, včetně Přílohy č. 1 Specifikace nemovitého majetku k 1. 11. 2009;
2. Rozhodnutí Krajského úřadu Karlovarského kraje, OŠMT, ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení čj. 2828/SK/09 ze dne 26. 10. 2009 s účinností od 1. 11. 2009 (změna názvu MŠ);
3. Rozhodnutí Krajského úřadu Karlovarského kraje, OŠMT, ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení čj. 1118/SK/08 ze dne 27. 3. 2008 s účinností od 1. 4. 2008 (kapacita MŠ);
4. Aktuální výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 28. 3. 2012;
5. Jmenování ředitelky MŠ do funkce vydané městem Nejdek, čj. SV/1862/07 ze dne 4. 12. 2007 s účinností od 1. 1. 2008;
6. Pověření učitelky k zastupování ředitelky MŠ v plném rozsahu po dobu mateřské a rodičovské dovolené vydané městem Nejdek, čj. OSVŠ/227/10 ze dne 19. 5. 2010 s účinností od 21. 6. 2010;
7. Školní matrika (evidenční listy dětí, přehledy docházky dětí) vedená ve školním roce 2011/2012 včetně rozhodnutí o přijetí k předškolnímu vzdělávání;
8. Výjimka z počtu dětí ve třídách MŠ pro školní rok 2011/2012 vydaná městem Nejdek dne 16. 6. 2011;
9. Směrnice pro stanovení kritérií pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání při překročení kapacity mateřské školy, aktualizovaná k 11. 2. 2010;
10. Záznamy z jednání pedagogické rady vedené ve školním roce 2010/2011 a 2011/2012 k datu inspekce;
11. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání platný pro školní roky 2010/2011 až 2012/2013;

12. Záznamy o pozorování dětí vedené ve školním roce 2011/2012;
13. Třídní knihy vedené ve školním roce 2011/2012;
14. Školní řád platný od 1. 1. 2008, aktualizovaný k 1. 9. 2011;
15. Vlastní hodnocení mateřské školy za školní rok 2008/2009, 2009/2010, 2010/2011;
16. Kniha školních úrazů dětí vedená od 1. 1. 2007;
17. Organizační řád čj. 1/2008 platný od 1. 1. 2008, aktualizovaný k 1. 7. 2010;
18. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků a osvědčení o absolvování vzdělávacích akcí v rámci DVPP za školní rok 2009/2010, 2010/2011 a 2011/2012;
19. Inspekční zpráva čj. ČŠI 34/07-05 ze dne 2. února 2007;
20. Statistický výkaz S 1-01 Výkaz o mateřské škole podle stavu k 30. 9. 2011;
21. Statistický výkaz Škol (MŠMT) P 1-04 Čtvrtletní výkaz o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství za 1. – 4. čtvrtletí 2009, 2010 a 2011;
22. Statistický výkaz R 13-01 Výkaz o ředitelství škol podle stavu k 30. 9. 2011;
23. Finanční vypořádání dotací poskytnutých krajům nebo hlavnímu městu Praze Část A ze dne 14. 1. 2010, 20. 1. 2011 a 17. 1. 2012;
24. Hlavní knihy účtů za období 12/2009, 12/2010 a 12/2011;
25. Výkaz zisku a ztráty sestavený k 31. 12. 2009, 2010 a 2011.

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.k@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Karlovarském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Chebu dne 11. května 2012

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Marie Vrátníková, školní inspektorka v. r.

Bc. Eliška Friedrichová, kontrolní pracovnice v. r.

Mgr. Alena Nováková, školní inspektorka v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Nejdku dne 16. května 2012

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Lenka Falatková, pověřená řízením mateřské školy v. r.

Připomínky ředitelky školy

D. m. rok

Připomínky nebyly podány.